

... i Służby Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-00 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Sierchuta Rafał

Obsz. Zach.
Z. J.

KO N 52

+ Neyman Lech Karol
ps. „Butrym”, „Domorat”

M-1486/23803om

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Neyman Lech Karol.....
T. M-1486/2380 Pom.
Obraz Lech. - 20 W.S.Z.

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k. 2 s. 1-2*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 8*

VI. Fotografie *dwat ikonografii*

II. Materiały uzupełniające relacje -
- Neyman Lech

1. Rafał Sierchuta, biogram „Neyman Lech Karol”, [w:] Stow. biograficzny konspiracji pomorskiej 1939-1945, Toruń 1996, s. 2, s. 126-127, kserokop. k. 2 s. 1-2

11/1
Neyman Lech Karol ps. „Butrym”, „Domarat” (1908–1948), członek ONR–ABC, Grupy „Szaniec” Służby Cywilnej Narodu, ZJ, NSZ.

Urodzony 7 II 1908 r. w Poznaniu; syn Teodora i Marty z d. Matczyńskiej. Po ukończeniu w 1918 r. trzyletniej szkoły przygotowawczej rozpoczął naukę w Gimnazjum Marii Magdaleny w Poznaniu, zdając tam maturę w 1926 r. Następnie podjął studia na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego. Dyplom i tytuł magistra prawa otrzymał w 1932 r. W 1934 r. rozpoczął działalność w Obozie Narodowo-Radykalnym.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 r. w stopniu ppor. rez. walczył m.in. w obronie Warszawy. Po odniesieniu ran w walkach pod Legionowem dostał się do niewoli, skąd zbiegł. Przebywał w Warszawie, gdzie pracował w referacie prawnym dyrekcji niemieckich kolei. W konspiracji należał do Grupy „Szaniec” wywodzącej się ze struktur przedwojennego ONR–ABC. Neyman opublikował również następujące broszury konspiracyjne: „Polska po wojnie” (1941), „Szaniec Bolesławów” (1941), „Likwidacja Niemczyzny na Ziemiach Zachodnich” (1942–1943). Po utworzeniu NSZ znalazł się w strukturach cywilnych tej organizacji w Służbie Cywilnej Narodu (SCN). Był tam szefem wydziału zachodniego i redaktorem naczelnym pisma „Naród i Wojsko”. Pełnił też funkcję członka zespołu sędowniczo-badawczego przy IZZ NSZ. Od 1942 r. był członkiem „Organizacji Polskiej”, która stanowiła strukturę kierowniczą

126

S B K P 1939-1945, pod red. E. Zawadzkiej
Tom III 1996, s. 2.

11/12

Grupy „Szaniec”. Od października 1943 r. był członkiem Komitetu Politycznego „Organizacji Polskiej” (OP). Od września 1944 do stycznia 1945 r. pełnił jako kpt. NSZ ps. „Butrym”, „Domarat” funkcję komendanta Okręgu Krakowskiego NSZ-OP (tej części NSZ, która nie scaliła się z AK), a od grudnia 1944 r. także funkcję członka sądu oficerskiego przy Dowództwie NSZ.

Od lutego 1945 do czerwca 1945 r. był inspektorem Obszaru Zachodniego OP, od marca do kwietnia 1945 r. komendantem Okręgu NSZ Pomorze z siedzibą w Poznaniu. Rozpoczął planowane przez Komendę Główną NSZ odtwarzanie sieci organizacyjnej na Pomorzu i przygotowania do utworzenia komendy okręgu w Bydgoszczy. (Utworzony zawiązek sztabu okręgu Pomorze NSZ przejął jako komendant okręgu w kwietniu 1945 r. Edward Kemnitz). W tymże miesiącu Neyman brał udział w organizowaniu Okręgu VII NSZ Śląsk. W ramach OP był kierownikiem struktury p.n. Obóz Narodowy oraz organizatorem sieci wywiadowczej OP. W lipcu 1945 r. próbował utworzyć studencką organizację narodową w Poznaniu i na Pomorzu — p.n. „Pokolenie Polski Niepodległej” (PPN). Po rozbiciu w lipcu 1945 r. struktur okręgu NSZ Pomorze (inna nazwa Armia Podziemna) kierował z Poznania pracami nad odtworzeniem komendy Okręgu NSZ Pomorze. Kilkakrotnie przybywał do Bydgoszczy i Torunia, gdzie uczestniczył w odprawach z udziałem komendanta okręgu, por. inż. Wiktora Romana Skiby ps. „Jacek”. Na przełomie 1945/1946 r. wszedł wraz z grupą NSZ-OP w skład NZW. Aresztowany został 15 II 1947 r. (wg ksiąg więziennych 1 III 1947 r.) przez funkcjonariuszy departamentu III MBP.

Sądzony w dniach od 11 II do 2 III 1948 r. przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie, został skazany na karę śmierci. Zamordowany 12 V 1948 r. w Warszawie w więzieniu przy ul. Rakowieckiej.

Odnznaczony Srebrnym Krzyżem Narodowego Czynu Zbrojnego (1944).

SR Warszawa, Protokoły przesłuchań podejrzanego L. Neymana, nr akt 72/47, nr akt 68/48 (odpis w zbiorach autora); B i e d r o Ń T., *Okręg Krakowski Narodowych Sił Zbrojnych w latach 1945–1946*, Zesz. Hist. WiN 1993, nr 3, s. 53–62; C h r z a n o w s k i B., *Działalność Związku Jaszczurczego — Narodowych Sił Zbrojnych na Pomorzu Gdańskim w latach okupacji hitlerowskich*, [w:] *Walka podziemna...*; G n a t - W i e t e s k a Z., *Inspektorat Ziemi Zachodnich*, [w:] *Narodowe Siły Zbrojne. Materiały z sesji naukowej poświęconej historii NSZ. Warszawa 25 października 1992 roku*, Warszawa, 1994, s. 77–79; K a c z m a r e k Z., *Neyman Lech Karol*, (mps w zbiorach autora); K o m o r o w s k i K., *Formacje wojskowe Narodowej Demokracji na Pomorzu w latach 1939–1945*, [w:] *Walka podziemna...*; T e n ż e, *Konspiracyjny ruch narodowy na Pomorzu Nadwiślańskim 1939–1947*, [w:] *Narodowe Siły Zbrojne. Materiały z sesji naukowej poświęconej historii NSZ. Warszawa 25 października 1992 roku*, Warszawa, 1994, s. 95–96; S i e m a s z k o Z., *Narodowe Siły Zbrojne*, Londyn 1982; W r y k R., *Neyman Lech Karol*, mps (zdjęcie Neymana z archiwum dr. Wryka z Poznania); Z a p o r a - D u k a l s k i M., *A zaczęło się tak...*, Szaniec, 1992, nr 7, s. 7–8; Ż e b r o w s k i L., *Uwagi do „Zeszytów do historii Narodowych Sił Zbrojnych”*. Zeszyt V, Chicago 1990 r., Zesz. Hist. WiN 1991, nr 2–3, s. 26; Wg K. Komorowskiego Neyman był szefem Inspektoratu Ziemi Zachodnich (IZZ) Związku Jaszczurczego — struktury wojskowej Grupy „Szaniec”. Wg M. Dukalskiego był jednym z sygnatariuszy umowy pomiędzy Związkiem Jaszczurczym a ODR na Pomorzu.

Rafał Sierchuła

T: O. 1486/2380 Pom.

Obsz. Zach.
KO

Keyman Lech K.

V. Party informacyjne
k. 8

Neyman Leszek
-por.

WO ~~Pracownice~~
Zg 1

od jesieni 1944 r. Inspektor
utworzonego Inspektoratu Ziemi
Zachodniej Związku Jasińskiego

A. Gosiomski, "Genera..." str. 118

K. Wajt / VI. 94

Neymann Lech

poznań

z J L

- brat udział ze str. 2 j w wymo-
wactw dożycy do narpsowie
współpracy z ODR

B. Chrzanowski, "Konspiracja...", str. 49

K. Wojt/VI.94.

av

3

NEYMANN LESZEK

KO ZJ

Uczestnik porozumienia zawartego pomiędzy pom. ODR i ZJ, którego skutkiem było podpisanie deklaracji w sprawie zorganizowania w Toruniu Milicji Pomorskiej autorstwa A.Antczaka. Współpracę pomiędzy ZJ i ODR zadzierzgnęli: A.Antczak, Zygmunt Felczak i Franciszek Kwieciński ze str. ODR oraz L.Neymann, Kmdt Gł. por. Władysław Marcinkowski, Mieczysław Zapora i Jaxa ze str. ZJ. Kmdtem Milicji Pomorskiej został M.Zapora, jego z-cą Z.Felczak, II-gim z-cą, jednocześnie oficerem funkcyjnym i łącznikiem do ODR, K.Nierzwicki. Zadania Milicji sprowadzały się do wzięcia udziału w walce i stworzenia bezpiecznych warunków organom władzy RP w okresie przejściowym. Oddziały te zaczęto tworzyć w Bydgoszczy, Świeciu, Chełmnie i Gdyni. Pom. ZJ okazywał pomoc ODR w zakresie legalizacji.

B.Chrzanowski, Działalność ZJ-NSZ, [w:] Walka podziemna..., s. 250.

MGr'94

por. NEYMAN LECH

8
KO ZJ

- 1) Członek ZJ. Mianowany w 1944r. na kmdta Pom. Okr. NSZ.
- 2) Autor dwóch pozycji: "Likwidacja niemczyzny na ziemiach zachodnich" (1942-43) i "Szaniec Bolesławów" (1941) - poruszający sprawę garnicy na Odrze i Nysie. Oba te tytuły wydano jako druki zwarte w ramach Biblioteczki "Szańca".
- 3) W lutym 1947r. S.Kasznica i L.Neyman zostali aresztowani przez władze bezpieczeństwa. 2.III.1948r.Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie skazał ich na karę śmierci. Wyroki zostały wykonane. B.Chrzanowski, Działalność ZJ-NSZ, [w:] Walka podziemna..., s. 258, 260, 262.

Neyman Lech

KO
Zw. Jasz. 4
OP

Utrzymywał kontakt z Komisarem
Sekcji Morskiej (Pomorskiej) w Organizacji
Polskiej - Zachód - Dukalskim Hieronimem;
był m. in. odpowiedzialny za poziom
ideowo-polityczny Organizacji Polskiej (OP),
która była tajną wewnętrzną organizacją
w OWR (Obóz Narodowo-Republikański)
rel: Dukalski Hieronim t. os. A-1018-
- 1762 KO

Wz. XI 199

a

KO NSZ-Ży.
5

NEYMAN Lech Karol
ps. "Butrym", "Domarant"

Urodz. 7. II. 1908 r. w Poznaniu.

członek ONR-FBC, Grupy "Szaniec", służby
cywilnej Karola, Ży, NSZ

Skazany na karę śmierci przez Rząd Sąd. Sej.
o 12-02, zamordowany 12. V. 1948 r. o 12-02.

Zob. Słownik Biogr. Rząd. Pol. t 2, s 126

Fundacja Archiwum Bohorskie AK

Jonin, 1996 r.

W. D. / 2002 r.

Neyman Lech

Ko. Pomorie
217 6

" W czasie okupacji wraz z Kwasznicą był głównym organizatorem szj na Pomorzu i w powiatzie. Inne - kto szj w latach 1941-42 Redaktor pisma "Wzrost i Dąbko" i autor broszury "Szaniec Boleśńców" wydanej przez Bibliotekę Szaniec w 1941. Przeklepał również szef Wydziału Stacjonarnego SOB. Czynił również działalność badawczą przy szj dla wypracowania metody szj na rzecz Kłb Niemców jako i Szaniec. W sierpniu 1944 został komendantem Grupy Pomorskiej. W tym czasie obywateli Kwasznic, był jednym z przywódców Grupy Szaniec. Obaj 20-letni ciemnowłosy, byli szaniec 11.22 w tym i zostali straceni na kary śmierci. Wyrok wydanym."

zob. 2. Siemaszko "Nowodzie Gily Długie" str. 204

Dawid W

Neyman Lech
"Domarat Lechi",

Obsz. Zach.
2 of 7
WSZ

"Górnicki W.
"Kłodzko"

zob. B. Chazanowski, "Ziemia, gaszku-
zy i narodowe siły brojne...",
"Dziennik" 1997, s. 239, passim.

Wd. VI/15

Neyman Lech Karol

Obser Zach.
(1721) 8

Lw. J. - 1952

Dwa Komendy dwóch Zach. Lw. Jaser.

Zob. B. Chramowski, A. Gziszowski, E. Steyer,
Polskie Podziemie na Pomorzu...,
Gdańsk 2005, s. 208, 281, 283, 298, 299

KR. VI'15

Neyman Lech Karol

